

عملکرد عایق صدا فوم‌های پلی‌یورتان انعطاف پذیر به‌عنوان یک جسم فراکتال

خلاصه

آلودگی صوتی به دلیل اثرات مخرب آن بر سلامت انسان یکی از جدی‌ترین نگرانی‌های زیست محیطی است. این مطالعه با هدف ارزیابی رابطه بین رفتار میرایی صوتی و ابعاد فراکتال (D_f^1) فوم‌های پلی‌یورتان انعطاف‌پذیر ($FPUFs^2$) ساخته‌شده توسط رزین‌های مختلف پلی‌استرهای آلیفاتیک اشباع خطی ($LSAP^3$)، متیلن دی‌فنیل دی‌ایزوسیانات (MDI^4) و غیره انجام شد (شاخص ایزوسیانات=۱۱۰ و محتوای آب=۵٪). خواص سلولی و عایق صدای $FPUF$ ها توسط میکروسکوپ نوری و دستگاه لوله امیدانس ارزیابی شد. D_f با روش شمارش جعبه^۵ پس از دو تا دو تا نمودن^۶ کردن و پردازش تصاویر $FPUF$ محاسبه گردید. نتایج نشان داد که با افزایش D_f از ۱/۵۴۱۵ به ۱/۸۵۵۴، عملکرد جذب صدای (S^7) کلی $FPUF$ ها ۴۳/۰۷٪ بهبود می‌یابد و حداکثر ضریب جذب صدا به ۰/۹۸ می‌رسد. رابطه بین S و D_f به صورت زیر به دست آمد:

$$r^2 = 0.9298, \text{Log}(S) = 0.4583D_f + 2.6659$$

به‌طور کلی، کاهش اندازه سلول و افزایش توزیع اندازه سلول و محتوای سلول باز، D_f و بی‌نظمی $FPUF$ ها را افزایش می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد که $FPUF$ ها با شرایط بهینه اندازه سلول ۱۸۰-۲۰۰ میکرومتر، محتوای سلول باز ۳۰ درصد و تراکم ۱۱۰ (Kg.m^{-3}) دارای بالاترین D_f هستند و می‌توانند یک نامزد امیدوارکننده به عنوان مواد عایق صدا باشند.

کلمات کلیدی: ابعاد فراکتال، عایق صدا، فوم پلی‌یورتان انعطاف پذیر، رزین‌های پلی‌استر آلیفاتیک اشباع خطی، روش شمارش جعبه.

¹ fractal dimension

² flexible polyurethane foams

³ linear saturated aliphatic polyesters

⁴ methylene diphenyl diisocyanate

⁵Box-counting method

⁶ binarization

⁷ sound absorption performance

نتیجه گیری

استفاده از مواد صوتی مانند FPUF یکی از روش‌های حل مشکل آلودگی صوتی است که یکی از مضرت‌ترین مسائل زیست‌محیطی به دلیل تأثیر مخرب بر سلامت انسان است که به‌طور قابل توجهی به یک نگرانی تبدیل شده است. این مطالعه با هدف ارزیابی رابطه بین بعد فراکتال و عملکرد میرایی صوتی FPUF‌های تهیه شده با استفاده از رزین‌های مختلف LSAP به عنوان پلی‌ال، MDI و دیگر معرف‌ها با پلی‌میریزاسیون توده‌ای یک مرحله‌ای (شاخص ایزوسیانات = ۱۱۰ و محتوای آب = ۰.۵٪) انجام شد. رفتار عایق صدا و خواص فیزیکی FPUF‌ها از جمله مورفولوژی سلول، چگالی، اندازه سلول متوسط، توزیع اندازه سلول و محتوای سلول باز FPUF‌ها توسط دستگاه لوله امپدانس و میکروسکوپ نوری مورد آنالیز قرار گرفت. بعد فراکتالی هر فوم به روش شمارش جعبه با استفاده از نرم افزار MATLAB پس از دوتایی نمودن و پردازش تصویر ارقام FPUF محاسبه شد. نتایج نشان داد که با افزایش بعد فراکتال از ۱/۵۴۱۵ به ۱/۸۵۵۴، بازده کل جذب صوت ۰/۴۳/۰۷٪ بهبود یافته و α به ۰/۹۸ رسید. رابطه بین جذب کلی صدا (S) و بعد فراکتال (Df) به صورت زیر به دست آمد:

$$r^2 = 0.9298, \text{Log}(S) = 0.4583Df + 2.6659$$

مشاهده شد که تغییرات پارامترهای فیزیکی مانند اندازه سلول و توزیع اندازه سلول، در نتیجه تغییر ساختار شیمیایی پلی‌ال، بر بعد فراکتال موثر است. به‌طور کلی کاهش اندازه سلول و افزایش توزیع اندازه سلول و محتوای سلول باز، ابعاد فراکتالی و بی‌نظمی FPUF‌ها را افزایش می‌دهد. در نتیجه، نتایج نشان داد که FPUF‌ها با شرایط بهینه اندازه سلول ۱۸۰-۲۰۰ میکرومتر، محتوای سلول باز برابر با ۳۰٪ و تراکم ۱۱۰ (Kg.m⁻³) دارای بالاترین بعد فراکتالی هستند و می‌توانند نامزد امیدوار کننده برای استفاده به‌عنوان مواد عایق صدا باشند.

Sahar Abdollahi Baghban¹ & Manouchehr Khorasani¹ & Gity Mir Mohamad Sadeghi¹

Journal of Polymer Research (2020) 27:62.

<https://doi.org/10.1007/s10965-019-1992-1>